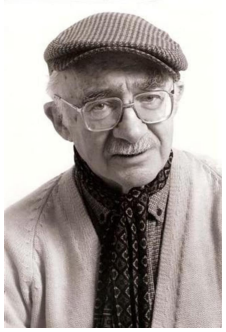

"VI DI ZUN DURKH A SHPARUNE"

Abraham Sutzkever (1989)

כ'האָב ליב אַ ניט-געבוירענעם בן-אדם: אפשר וועט ער
געבוירן ווערן אויף דער ערד מיט אַ יאָרהונדערט שפּעטער
צי ערגעץ אין אַן אויסטערלישער צייַט פון לויטער נולן
און ער — אַן איינס אַן איינציקער די נולן צו פאַרפולן.

Kh'hob lib a nit-geboyrenem *ben-odem*[1]*: efsher*[2] vet er
Geboyrn vern oyf der erd mit a yorhundert shpeter
Tzi ergetz[3] in an oysterlisher tzayt fun loyter[4] nuln
Un er — an eyns an entziker di nuln tzu farfuln.

איך זע דעם ניט-געבוירענעם, ווי זון דורך אַ שפּאַרונע,
איך האָב פאר אים אַ נאָמען און איך האָב אין אים אמונה.
פאַראַן אַ שוויַגן צווישן ביידן וואָס מיר צווי פאַרשטייען
און האָבן ליב די שיינקייט פון דער שוויַגעניש אין צווייען.

Ikh ze dem nit-geboyrenem, vi zun durkh a shparune[5],
Ikh hob far im a nomen un ikh hob in im *emuneh*[6].
Faran[7] a shvaygn tzvishn beydn vos mir tzvey farshteyen
Un hobn lib di sheynkeyt fun der shvaygenish in tzveyen.

---

[1] *Benodem* – a person, a human, from Hebrew *ben-adam,* "child of Adam"

[2] *Efsher* – maybe, from Hebrew *efshar,* "possible"

[3] Ergetz – somewhere

[4] Loyter – sheer, mere

[5] *Sparune* – crack, chink, crevice, from Polish *szpara*

[6] *Emuneh* – faith, from Hebrew *emunah*

[7] Faran – there is, there exists

איך שרַיב די שורות צו אַ ניט-געבוירענעם. צו יענעם
וואָס בינען בין איך גרייט מיט אים צו שפּאַנען דורכן גיהנום.
קאָן זַיין, דער ניט-געבוירענער האָט ליב מיך פון לאַנגאָנען
און ס'הערט ניט אויף צו קלאַפּן אונדזער טאָפּלהאַרץ און מאָנען.

Ikh shrayb di *shures*[1] tzu a nit-geboyrenem. Tzu yenem
Vos binen[2] bin ikh greyt mit im tzu shpanen durkhn *Gihenem*[3].
Kon zayn, der nit-geboyrener hot lib mikh fun langonen[4]
Un s'hert nit oyf tzu klapn undzer topl-hartz un monen[5].

איך זע אַ מענטשן וואָס איז ניט-געבוירן. זאָלן לייבן
צעברומען מיך אויף שטויב, איך וועל ניט אויפהערן צו גלייבן
אין אומגעבוירענעם, אין שוויגן וואָס מיר צווי פאַרשטייען
און האָבן ליב די שיינקייט פון דער שווייגעניש אין צווייען.

Ikh ze a mentshn vos iz nit-geboyrn. Zoln leybn[6]
Tzebrumen[7] mikh oyf shtoyb, ikh vel nit oyfhern tzu gleybn
In umgeboyrenem, in shvaygn vos mir tzvey farshteyen
Un hobn lib di sheynkeyt fun der shvaygenish in tzveyen.

---

1 *Shures* – lines, from Hebrew *shurot*

2 Binen – uncertain, a form of "to be" ?

3 *Gihenom* – hell, from Hebrew *gey-chinom*

4 Langonen – presumably "from long ago"

5 Monen – to demand

6 Leyb – lion

7 Tzebrumen – to roar

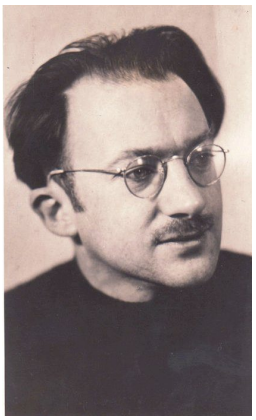

FROM "SHAKEN WALLS"

Abraham Sutzkever (1996)

אַן עקסטרע מעלדונג: סע האָט זיך אָפגעריסן
דאָס יידיש-וואָרט פון ערדקויל, פונעם פוח
אלץ מער קרבנות צוצוציען צו איר ערד-מזבח.

An ekstre meldung[1]: s'hot zikh opgerisn
Dos Yidish-vort fun erdkoyl[2], funem koyech
Altz mer *korbones* tzutzutziyen[3] tzu ir erd-*mizbeyech*.

דאָס יידיש-וואָרט באַוועגט זיך איצטער
צווישן די פלאַנעטן
אַזוי ווי מיט אַן אויגפּינטל צוריק
צווישן פּלעיאַדעס
אויף דר'ערד געזאַלבטע
יידישע פּאָעטן.

Dos Yidish-vort bavegt zikh itzter
Tzvishn di planetn
Azoy vi mit an oygpintl tzurik
Tzvishn Pleyades
Oyf dr'erd gezalbte[4]
Yidishe poetn.

---

[1] meldung – release, report

[2] erdkoyl – earth + globe

[3] tzutziyen – to lure, attract

[4] gezalbte – anointed

דאָס יידיש-וואָרט באַוועגט זיך איצטער
אויבן-איבער-אויבן
און וואַרעמט אָן מיליאָנען קאַלטע שטויבן.
ס'דערקענט אין זיי די זינגערס און די זאָגערס,
וואָס האָבן מיט אַן אויגפּינטל צוריק
מאַרשירט, געהימענט.

Dos Yidish-vort bavegt zikh itzter
Oybn–iber–oybn
Un varemt on milyonen kalte shtoybn.
S'derkent in zey di zingers un di zogers,
Vos hobn mit an oygpintl tzurik
Marshirt, gehiment[1].

און ס'קוקט אַראָפּ דאָס יידיש-וואָרט
צו אָפּגרונטן און גרונטן:
די ערדקויל אונטן איז ניט גרעסער ווי אין
אַ פינגערל אַ דימענט.

Un s'kukt arop dos Yidish-vort
Tzu opgruntn[2] un gruntn:
Di erdkoyl untn iz nit greser vi in
A fingerl[3] a diment.

[1] marshirt, gehiment – marched, sang anthems

[2] opgruntn – roots; grunt – cause, foundation, ground

[3] fingerl – a ring; diment – diamond